

ЯКІ ПОРУШЕННЯ СЛІД ВІДНОСИТИ ДО РАНІШЕ ВІЯВЛЕНИХ

У новому Бюджетному кодексі України вперше запроваджено такий захід впливу за порушення бюджетного законодавства як «попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства з вимогою щодо усунення порушення бюджетного законодавства». Здавалося б, все зрозуміло. Проте у ст. 118 Бюджетного кодексу від 07.08.2010 №2456-VI йдеться про те, що «не допускається застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства, визначених ст. 117 цього кодексу, за раніше виявлені і усунені порушення бюджетного законодавства». В цьому випадку не зрозуміло, чи слід застосовувати такі заходи впливу як «зупинення операцій з бюджетними коштами», «призупинення бюджетних асигнувань», «зменшення бюджетних асигнувань» тощо, якщо внаслідок застосування заходу «попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства» порушення за результатами ревізії усунуто. Таку незрозумілість породжено застосуванням словосполучення «за раніше виявлені і усунені порушення бюджетного законодавства». Одні ревізори будуть відносити сюди і порушення, виявлені та усунуті за результатами поточної ревізії. А інші, щоб не бути звинуваченими з боку правоохоронних органів у корупції, — лише ті порушення, які були виявлені попередніми контрольними заходами.

І. Миргородський, м. Київ

Роз'яснення з цього питання мав би надати законодавець, або хоча б Мінфін відповідно до статті 111 Бюджетного кодексу України. Тому вискажу лише власну думку як одного з учасників підготовки змін, які враховані в розділі V цього кодексу.

Передусім необхідно зазначити, що заходи впливу застосовуються до учасників бюджетного процесу, які допустили порушення бюджетного

законодавства. Згідно зі статтею 19 Кодексу учасниками бюджетного процесу є органи, установи та посадові особи, наділені бюджетними повноваженнями. Саме до них можуть бути застосовані заходи впливу, передбачені статтею 117 Кодексу, в т.ч. попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства, зупинення операцій з бюджетними коштами, призупинення бюджетних асигнувань тощо. Очевидно, що до посадових осіб

може бути застосовано лише такий захід впливу, як попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства, а інші заходи застосовані лише до органів і установ.

Потрібно врахувати і те, що заходи впливу не є засобами покарання посадових осіб за порушення бюджетного законодавства. Згідно зі статтею 121 Кодексу посадові особи, з вини яких допущено порушення бюджетного законодавства, несуть цивільну, дисциплінарну, адміністративну або кримінальну відповідальність згідно із законом. Отже, поряд із застосуванням заходів впливу до посадових осіб, які допустили бюджетні порушення, можуть бути застосовані норми законодавства про адміністративні правопорушення. Наприклад, накладено адмінстягнення за нецільове використання бюджетних коштів.

Проте відомо, що усунення допущених порушень пом'якшує покарання за них. Таким чином, запроваджуючи заходи впливу за порушення бюджетного законодавства, законодавець створив стимули для добровільного усунення учасниками бюджетного процесу допущених ними порушень. Адже вони могли бути допущені і не зі злого умислу, а через необізнаність із законодавством.

Якщо ж після усіх процедур узгодження результатів контрольних заходів, винесеного поперед-

ження про неналежне виконання бюджетного законодавства з вимогою щодо усунення порушення з боку учасника бюджетного процесу в межах компетенції не вжито адекватних заходів реагування, тоді до нього доцільно застосовувати інші заходи впливу, визначені статтею 117 Бюджетного кодексу України.

Виходячи з того, що держава зацікавлена не в кількості застосованих заходів впливу (зупинених операціях з бюджетними коштами чи призупинених бюджетних асигнуваннях), а в мінімізації негативних наслідків допущених порушень, словосполучення «за раніше виявлені і усунені порушення бюджетного законодавства» повинно застосовуватися і до поточної ревізії.

Водночас Бюджетний кодекс дає можливість застосовувати такі заходи впливу до учасника бюджетного процесу необмежену кількість разів, якщо порушення бюджетного законодавства, виявлені попереднім чи поточним контрольним заходом, не усунуті.

Ігор СТЕФАНЮК,
заступник директора департаменту
з питань використання коштів
державного бюджету в регіонах
Рахункової палати